

Datum
2016-11-24

Diarienummer
KSN-2016-0204

Kommunfullmäktige

Motion av Mohamad Hassan (L) om öppna nämndsammanträden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Reservationer

Mohamad Hassan (L) och Simon Alm (SD) reserverar sig till förmån för bifall till motionen.

Stefan Hanna (C) reserverar sig till förmån för bifall till motionen enligt bilaga A.

I avgörandet deltagande

Marlene Burwick (S), Fredrik Ahlstedt (M), Erik Pelling (S), Caroline Hoffstedt (S), Ulrik Wårnsberg (S), Loa Mothata (S), Rickard Malmström (MP), Ilona Szatmári Waldau (V), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD), Simon Alm (SD), Linda Eskilsson (MP), Mats Gyllander (M), Markus Lagerquist (M)

Uppsala 23 november 2016

Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

Mohamad Hassan (L) har i en motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 januari 2016, föreslagit att samtliga nämnder, inklusive kommunstyrelsen, ska ha öppna nämndsammanträden för att öka medborgarnas insyn och stärka demokratin.

Motionen **biläggs**.

Föredragning

Utgångspunkten, enligt 6 kap. 19 a § kommunallagen, är att nämndernas sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnderna får dock besluta att sammanträdena ska vara offentliga om kommunfullmäktige har medgett det. Möjligheten för kommunfullmäktige att besluta i fråga om offentliga sammanträden i nämnderna är alltså begränsad till möjligheten att medge sådan rätt för nämnderna. Det ligger därmed på respektive nämnd att i sista hand

avgöra om offentliga sammanträden är lämpliga eller inte. Detta framgår av ordalydelsen i paragrafen och diskuterades särskilt i de förarbeten som ligger till grund för bestämmelsen.

När bestämmelsen infördes om öppna sammanträden uppmärksammade lagstiftaren att vissa ärenden ofta inte lämpar sig för hantering vid offentliga nämndsammanträden. Som exempel tog man upp ärenden som nämnden endast bereder för avgörande av fullmäktige eller i vissa fall annan nämnd, och nämndernas budgetframställningar.

En begränsning i kommunallagen finns också som innebär att en nämnds sammanträden inte får vara offentliga om de ärenden som behandlas avser myndighetsutövning eller om det förekommer sekretessbelagda uppgifter.

I Uppsala kommun finns sedan länge möjlighet för kommunstyrelsen och övriga nämnder att besluta om offentliga sammanträden. Det framgår av reglementet för kommunstyrelsen och övriga nämnder som kommunfullmäktige har antagit.

I dagsläget har sju nämnder beslutat att ha offentliga sammanträden medan sju nämnder, inklusive kommunstyrelsen, har sammanträden som inte är öppna för allmänheten. Inte heller de två produktionsstyrelserna har offentliga sammanträden.

Utöver de öppna nämndsammanträden som vissa nämnder beslutat om utvecklar Uppsala kommun medborgarinflytandet i den kommunala verksamheten genom dialogprocesser. Genom arbetet med medborgardialoger går Uppsala kommun längre än att endast ha öppna nämndsammanträden, där medborgarna saknar möjlighet till direkt inflytande.

Medborgardialog i samband med översiktlig fysisk planering kan gälla en ny översiktsplan eller ändring av översiktsplanen. Den formella samrådsskyldigheten enligt plan- och bygglagen (PBL) är en del av medborgardialogen och dialogen med medborgarna ska påbörjas i ett tidigare skede. Uppsala kommun utökar genomförandet av medborgardialog till fler nämnder, vilket kommer att öka inflytande och insynen i de politiska besluten och processerna. Det ska vara tydligt för invånare i Uppsala hur beslut fattas och på vilket sätt de kan vara med och påverka.

Genom innovativa och anpassade metoder för medborgardialog ska kommunen nå ut brett bland kommuninvånarna och särskilt öka inflytandet bland underrepresenterade grupper. SKL:s delaktighetstrappa, som beskriver graden av inflytande på olika nivåer, står som förebild. Medborgardialog innebär att medborgarna får insyn i planeringen och ges möjlighet att kunna påverka den. Information är inte detsamma som dialog, och inflytande innebär inte nödvändigtvis medbestämmande. Det ska vara tydligt inför medborgarna vilken grad av inflytande det handlar om vid varje enskilt tillfälle. Om det inte handlar om en dialog utan om ren information, som exempelvis vid öppna nämndsammanträden, så ska det vara tydligt.

Det är viktigt att olika former prövas för att göra allmänhetens insyn i det kommunala beslutfattande så bra som möjligt. Som framgår ovan har flera nämnder öppna sammanträden idag. Frågan om det är lämpligt att en viss nämnd har offentliga eller stängda sammanträden

är en fråga för aktuell nämnd att ta ställning till. Kommunfullmäktige kan därför inte bifalla motionens yrkande då det skulle strida mot kommunallagen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Motion av Mohamad Hassan (L) om öppna nämndsammanträden

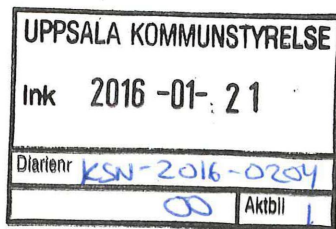
Reservation

Centerpartiet

Liberalerna anför i motionen en god intention. Politikerna i Uppsala representerar ytterst Uppsalaborna, och det är rimligt att de Uppsalabor som vill ges möjlighet att besöka nämndsammanträden för att personligen ta del av hur de företräds inom politiken. Öppna nämndsammanträden är en reform för ökad transparens och ökat ansvarsutkrävande.

Centerpartiet yrkade därför

att motionen skulle bifallas.

**Motion om att ha öppna nämndsammanträden i kommunstyrelsen,
Utbildningsnämnden och andra nämnder där det är lämpligt**

Eftersom Uppsala kommun är en stor kommun, så väl till yta som till antalet invånare innebär det att politiken varje år har många beslut att fatta. I kommunfullmäktige fattas beslut av en övergripande karaktär, de mer handfasta och vardagsnära besluten tas i nämnder.

Uppsala kommuns organisation har nyligen genomgått en förändring, och för Liberalerna var det viktigt att transparensen i och med detta skulle öka, att invånarna skulle få än större möjlighet till insyn. Tyvärr har det blivit tvärtom. Insynen för Uppsalaborna har minskat till följd av de rödgrönas agerande.

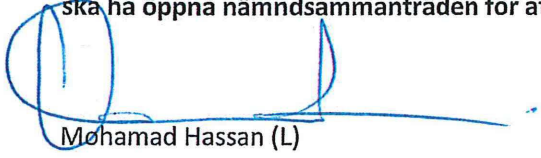
Kommunfullmäktige är offentligt och öppet för allmänheten, direktsänds via tv och internet, vilket är bra. Men det som verkligen torde vara av intresse för medborgarna, nämndsammanträdena, är med enstaka undantag något som sker bakom stängda dörrar.

Under Alliansens tid vid makten såg vi liberaler till att de nämnder vi hade ordförandeskap i hade öppna nämndsammanträden, med undantag för en styrelse och en nämnd som av förklarliga skäl inte lämpade sig för detta. Medborgare bjöds in att lyssna direkt på diskussionerna för att själva kunna bilda sig en uppfattning och slippa andrahandsinformation. Det är viktigt för att skapa förtroende och för att stärka demokratin. Nu har majoriteten lämnat över styrningen av vad som blir offentligt eller inte till kommunens pressavdelning. Det är inte som sig bör längre politiker och i sammanhanget relevanta tjänstemän som väljer vad som ska föras ut eller lämnas till media utan det är numera pressavdelningen som står för besluten. Det är knappast en omsvängning som en ökar demokratin i Uppsala kommun. Informationen från kommunen ska förvisso vara professionell och saklig, men den politiska värderingen ska politikerna stå för. Tidigare valde ordförande i nämnderna vad som var viktigt att säga, idag väljer pressavdelningen detta och de rödgröna backar och anser att detta är bra.

Under valrörelsen talade den nuvarande rödgröna majoriteten vitt och brett om mer öppenhet och mer transparens. Vi har nu under ett års tid fått uppleva hur majoriteten valt att frångå sitt löfte. Exemplet från Utbildningsnämnden, som hanterar nästan halva kommunens budget, talar för sig: Slutna nämndsammanträden, kallelser till träffar med föräldrar med kort varsel och utan dagordning, utebliven information om vilka som representerar kommunen i dialoger med föräldrar och/eller elever. Vid träffar har media stängts ute, och då inte av rektorer som är de som har beslutanderätt över vilka som ska få komma in i skolorna, utan beslutanderätten har tagits över av kommunens pressansvariga. Även här sviker de rödgröna ett vallöfte, i och med att man innan valet sade sig vilja öka rektorernas makt, medan man nu i stället tar ifrån dem makt. Vi i oppositionen har heller inte fått vara med vid dessa träffar, trots att föräldrar har bjudit in oss och detta trots att Alliansen under sin tid vid makten alltid bjöd in oppositionen till dialoger och möten med elever och föräldrar. Om media dök upp stängdes de aldrig ute. Trots detta fick vi då utstå mycket kritik av de rödgröna för bristande demokrati. Vad skulle de ha sagt om vi tillämpat samma förhållningssätt som de själva tillämpar idag?

Kommunstyrelsesammanträdena måste i och med renoveringen av Stadshuset hitta nya lokaler att hålla sina möten i under de år ombyggnationen pågår. Nu kan Kommunstyrelsen välja att föregå med gott exempel och välja lokaler, D-salen på UKK till exempel, som rymmer åhörare, och öppna upp sammanträdena för allmänheten. I EU så är samtliga utskottsmöten öppna och direktsända. Utskottsmötena är att likna våra nämndmöten. Om EU som hanterar mycket komplexa frågor kan ha öppna utskottsmöten så borde Uppsala kommun kunna ha öppna möten eftersom varken kommunstyrelsen eller nämnder hanterar individärenden, det gör individutskotten i varje nämnd.

Mot denna bakgrund yrkar Liberalerna i Uppsala att samtliga nämnder, inklusive kommunstyrelsen ska ha öppna nämndsammanträden för att öka medborgarnas insyn och stärka demokratin.

Mohamad Hassan (L)
Kommunalråd